# אגרות הראי"ה – כרך ג' – אגרת תתצא

## תמצית האגרת

**תאריך ומקום:** כ"ו סיון תרע"ח - לונדון
**נמען:** הרב א"ר צירני, ברמינגהם

אין להבליט את הצד השלילי של 'הזרם הקיצוני'. דרך התגברות הנשמה הפנימית בתחייה ישובו גם הרחוקים: 'לאותו המקום הירוד שלאומיות טבעית חילונית אינה יכולה לחדור, יכול לחדור הניצוץ הקדוש'. הרב קוק מתכנן מאסף ביידיש.

### עיקרי הדברים

- לא להבליט שלילה.
- הניצוץ חודר לרחוקים.
- מאסף ביידיש.

**נוסח האגרת עם ביאור**

*בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך:* [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

בעה"י[1], כ"ו סיון תרע"ח[2]. [כ"ו בסיוון תרע"ח (1918). הרב קוק ישב אז בלונדון]

שלו'[3] וברכה לכי'[4] ידי"נ[5] הרה"ג[6] החה"ש[7] זך הרעיון ורב פעלים מו"ה[8] א"ר[9] צארני [הרב אהרן ראובן צ'רני, רב בברמינגהם, מחברי "דגל ירושלים"] שליט"א[10] רב דק' בירמינגהאם [רב קהילת ברמינגהם שבאנגליה] יצ"ו[11], וכא"ל[12] ברכת ד' וכט"ס[13].

יקרו לי מאד דבריו היקרים במכתבו. הנני רואה בכת"ר[14] אחד מבעלי ההכרה וההרגשה הנכונה, שכמותו ירבו בישראל. ובאמת גם זה הצד של ההצלה מהזרם השלילי הקיצוני, העלול להפריד גם את המקובצים, וק"ו[15] שאין בכחו לקבץ את הנפזרים, ועכ"פ[16] ברור הוא שיש בכחו להפריע בעד הקיבוץ האידיאלי שנפש ישרה מישראל שואפת אליו, אבל בסידור

---

1 בעה"י - בעזרת השם יתברך
2 תרע"ח - השנה תרע"ח (1917/1918)
3 שלו' - שלום
4 לכי' - לכבוד
5 ידי"נ - ידיד נפשי
6 הרה"ג - הרב הגאון
7 החה"ש - החיים והשלום
8 מו"ה - מורנו הרב
9 א"ר - אמר רבי
10 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
11 יצ"ו - ישמרה צורה ויחייה
12 וכא"ל - וכל אשר לו
13 וכט"ס - וכל טוב סלה
14 בכת"ר - בכבוד תורתו
15 וק"ו - וקל וחומר
16 ועכ"פ - ועל כל פנים

הרצאת הדברים ראוי ודאי שלא להבליט את הצד השלילי, כי סוף כל סוף תקותנו חזקה היא בעז"ה[17] צור ישראל וגואלו, כי ע"י[18] ההתגברות של הנשמה הפנימית, שהיא תאיר את אורה בתוך התחיה הלאומית, ע"י ההתכנסות הכללית של כשרי ישראל, העומדים איתן על מעמד הקודש של המסורת הנאדרה, בחיים, בהגיון, בהרגשה, באמונה ובמעשה, ישובו לנו גם אחים רחוקים מאד, ממש האובדים והנדחים. [על פי ישעיהו כז, יג] ולאותו המקום הירוד, שלאומיות טבעית חילונית אינה יכולה לחדור, יכול הוא לחדור הניצוץ הקדוש החי מאור ד', מקור החיים ב"ה[19], המתגלה באור תורה ונר מצוה, [על פי משלי ו, כג: "כי נר מצוה ותורה אור"] ביקרת אמונת אומן, [על פי ישעיהו כה, א] ובטוהר קדושת ישראל. אקוה שכת"ר[20] יהיה מהחלוצים העובדים על שדי התנועה הקדושה הזאת, [תנועת "דגל ירושלים", שהרב קוק ייסד בלונדון בשנת תרע"ח (1918)] אשר גדולי עם ד' מעברים רבים הולכים ונלוים אליה. ודי יהיה בעזרנו להעמיד מחנה גדול, כמחנה אלהים, [על פי דברי הימים א יב, כג] לגונן בעד נשמת עמנו ולהפריח פרחי הוד קודש על כל הככר כולו של תנועת התחיה ובנין הארץ.

יהיו נא חליפות מכתבינו תכופות בע"ה[21] ובעת הכושר יכתב כת"ר[22] בטובו מהגיוני לבבו, ע"ד[23] הסתדרותנו ומגמת דגלנו, כי חושב אני שנצטרך ג"כ[24] להוציא איזה מאסף, לע"ע[25] באידיש, שיקבץ חות דעתם של אנשי רוח שונים הנאמנים לדגלנו, למען יתבררו ויתלבנו הדברים בע"ה, והנני חותם בכל חותמי ברכות, ישלח השי"ת[26] מרפא וארוכה ורפואה שלמה בתוש"ח[27] עם ד' לחמותו הכבודה ובתו היקרה תחי'[28], ויברך אותו ואת ביתו וכא"ל בכט"ס[29], כנה"י[30] ונפש ידי"ע[31] דוש"ת[32] באה"ר[33],

**הק' אברהם יצחק הכהן קוק**

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

17 בעז"ה - בעזרת השם
18 ע"י - על ידי
19 ב"ה - ברוך השם
20 שכת"ר - שכבוד תורתו
21 בע"ה - בעזרת השם
22 כת"ר - כבוד תורתו
23 ע"ד - על דבר
24 ג"כ - גם כן
25 לע"ע - לעת עתה
26 השי"ת - השם יתברך
27 בתוש"ח - בתוך שאר חולי (ישראל)
28 תחי' - תחיה
29 בכט"ס - בכל טוב סלה
30 כנה"י - כנפשו היקרה
31 ידי"ע - ידידו עוז
32 דוש"ת - דורש שלומו ותורתו
33 באה"ר - באהבה רבה